

14/6

Aan

Minister voor APP

nota

Nota beleidsreactie evaluatie APF

TER BESLISSING

Directie

Datum

9 juni 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

0

Aanleiding

Bij de behandeling van de Wet algemeen pensioenfonds (APF) is toegezegd vijf jaar na inwerkingtreding een evaluatie uit te voeren. Deze evaluatie is begin 2022 uitgevoerd. 20 juni 2022 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de inhoud van de evaluatie op hoofdlijnen en heeft u een nadere beleidsreactie toegezegd. Vanwege de intensieve parlementaire behandeling van de Wet toekomst pensioenen heeft die reactie vertraging opgelopen, maar inmiddels is deze gereed.

Geadviseerd besluit

Ons advies is om de nadere beleidsreactie voor het zomerreces te verzenden. Eerder is in de toezeggingsbrief aan de Tweede Kamer aangegeven dat de beleidsreactie in het voorjaar zou volgen. Ook adviseren wij u geen beleidswijzigingen door te voeren.

Kernpunten

- Bij de evaluatie op hoofdlijnen, die u in juni 2022 heeft verstuurd, zijn de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie opgesomd (zie ook de opsomming onderaan pagina 2). Die bevindingen gaven geen aanleiding om direct verbetermaatregelen voor te stellen.
- De evaluatie heeft aandachtspunten opgeleverd, maar leidt ook op dit moment niet tot aanbevolen beleidswijzigingen.
- Met DNB is gesproken over de bestuurbaarheid van het APF. Er zijn binnen de APF'en meer kringen ontstaan dan voorzien, wat van invloed is op de bestuurbaarheid van een APF. DNB geeft in dit verband aan het van belang te vinden dat de bestuurbaarheid meetbaar wordt gemaakt, en geeft in overweging een wettelijke norm te stellen op basis waarvan APF'en beheersbaarheid zouden moeten aantonen.
- Wij adviseren u geen nieuwe wettelijke norm te stellen als het gaat om de meetbaarheid van de beheersing van bestuurlijke druk. Op grond van de huidige wet- en regelgeving dient een fonds over goede administratieve en boekhoudkundige procedures en adequate interne controlemechanisme te beschikken.¹ U geeft in uw reactie aan waarde te hechten aan een adequate beheersing van de te lopen risico's en wijst erop dat in het geval van een APF, ook de bestuurlijke druk bij uitvoering van pensioenregeling

¹ Artikel 18, lid 1 Besluit FTK.

in meerdere collectiviteitskringen onderdeel is van deze beheerste bedrijfsvoering. Dit wordt ook door DNB onderschreven.

Datum
9 juni 2023

Toelichting

Onze referentie

Inhoud nadere beleidsreactie

- In de nadere beleidsreactie geeft u aan dat de APF een rol speelt in de uitvoering van pensioenregelingen en concludeert u op basis van de evaluatie dat er behoefte is aan een APF.
- Het onderzoek laat zien dat het behoud van eigenheid vaak doorslaggevend is bij de keuze voor een APF.
- Als het om het terugdringen van de governancedruk en de uitvoeringskosten gaat, heeft de markt zich vooralsnog niet ontwikkeld zoals bij de introductie was verwacht.
- De evaluatie concludeert dat afgewacht moet worden wat het onderscheidend vermogen van de APF in het nieuwe pensioenstelsel zal blijken. U geeft hierover aan dat u wil bezien hoe de markt zich de komende tijd gaat ontwikkelen.

Achtergrond evaluatie en uitkomsten

- Op 1 januari 2016 is de Wet algemeen pensioenfonds in werking getreden. Met dit wetsvoorstel werd het algemeen pensioenfonds (APF) geïntroduceerd.
- Een APF is een pensioenuitvoerder en heeft, kort gezegd, tot doel om werkgevers en pensioenfondsen een aanvullende keuzemogelijkheid te geven in een consoliderende pensioenmarkt, die hen in staat moet stellen met behoud van eigenheid, een reductie van kosten en governancelasten te realiseren.
- Met de komst van het APF is het mogelijk geworden meerdere van elkaar afgescheiden financiële vermogens aan te houden binnen één pensioenfonds, in de vorm van (collectiviteits)kringen.
- Door de gescheiden uitvoering van pensioenregelingen in een APF kan een evenwicht gevonden worden tussen enerzijds het behouden van de eigen identiteit en solidariteit van de collectiviteitskring en anderzijds het realiseren van schaalvoordelen.
- Met de evaluatie is gekeken of de doelstellingen die in het wetgevingstraject zijn geformuleerd, zijn gerealiseerd.
- In onderstaande opsomming worden de belangrijkste bevindingen van de evaluatie Wet APF omschreven;
 - APF'en zijn een rol gaan spelen in de uitvoering van pensioenregeling, met name en specifiek in het kader van consolidatie van pensioenfondsen. Het aantal liquiderende fondsen ligt rond de 15 per jaar. Van die 15 fondsen draagt ongeveer de helft de verplichtingen over aan een APF. Behoud van eigenheid is vaak doorslaggevend bij de voorkeur voor een APF boven alternatieve uitvoeringsvormen;
 - Behoud van eigenheid kan in verschillende opzichten aan orde zijn. Het kan gaan om eigenheden van de regeling (specifieke afspraken die sociale partners maken) en de financiële opzet, om eigenheid in de vorm van betrokkenheid bij de regeling of om eigenheid in perceptie en uitstraling, zoals naamvoering. Behoud van eigenheid heeft er toe geleid dat er veel meer dan verwacht sprake is van eigen kringen, wat van invloed kan zijn op de kostenefficiëntie en de bestuurbaarheid.

- De besturen van een APF hebben de opdracht om in volledige onafhankelijkheid van de oprichtende instanties en in het belang van de deelnemers van het APF te handelen. De evaluatie concludeert dat zij daarin slagen.
- De kosten bij APF'en zijn lager dan bij kleinere en middelgrote ondernemingspensioenfondsen het geval is. Alhoewel de kosten lager zijn, is de kostenreductie niet zo groot als in eerste jaren was verwacht. Het grote aandeel eigen kringen speelt ook hierin een rol. Dit is een resultaat van de keuzes die sociale partners maken.
- In de evaluatie is ook gekeken naar de rol van het APF in het nieuwe stelsel. De rol van het APF verandert niet door de Wet toekomst pensioenen. Gezien de wijze waarop een APF nu veelal wordt gebruikt (gesloten regelingen in onder brengen), kan het wel zijn dat pensioenen van (niet-verplichtgestelde) pensioenfondsen die niet naar het nieuwe stelsel worden ingevaren, in meer of mindere mate bij APF'en terechtkomen. Door de WTP wordt wel zichtbaarder dat een APF meerdere regelingen in verschillende, afgescheiden kringen kan uitvoeren, terwijl (bijvoorbeeld) een bpf één collectief vermogen moet aanhouden ("één financieel geheel").

Datum

9 juni 2023

Onze referentie